Emnekode og navn	**SFT 10102 Språk, tekst og situasjon**
Studiepoeng	15
Obligatorisk/valgfag:	Obligatorisk. Dette emnet må være bestått før andre emner i programmene kan avlegges. Del av årsstudium i tysk/tysk i lærerutdanninga. Del av 60-poengenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur eller fireårig lærerutdanning
Forkunnskaper	Tysk fra videregående skole eller tilsvarende
Tid	Høstsemester
Timer pr. uke	9 timer + 1 time individuelle øvelser
Mål	*Morfologi*: Gi ei grunninnføring i det tyske formsystemet med sikte på å oppøve språkferdigheten, og videre gjøre studentene kjent med den terminologien de må beherske når de skal orientere seg i faglitteraturen. Studentene skal bli i stand til å bruke sine grammatiske kunnskaper i praksis og også bli i stand til å formidle kunnskapene videre. *Skriftlig språkferdighet*: Å sette studentene i stand til å uttrykke seg på et best mulig skriftlig tysk og øke deres evne til å forstå autentiske tyske tekster. *Fonetikk og regional variasjon*: Gjennom kontrastiv beskrivelse av norsk og tysk fonetikk å oppøve studentenes egen innsikt og ferdighet med hensyn til tysk uttale og å gjøre dem i stand til å formidle denne innsikten videre. Med utgangspunkt i det fonetiske vil også regional variasjon belyses, noe som skal styrke reseptiv muntlig ferdighet. *Muntlig språkferdighet*: Bryte ned de første språkbarrierene og å bygge opp studentenes språklige og interkulturelle kompetanse. De skal øves opp til å overføre innhold og stilnivå fra norsk til tysk på en forståelig og mest mulig korrekt måte også med hensyn til uttale. Videre skal de arbeide med språkproduksjon i en interkulturell sammenheng. Dessuten skal studentene lære arbeidsmetoder som de seinere kan bruke i muntlig formidling og kommunikasjon.
Innhold	*Morfologi*: Studentene får innsikt i grunnleggende sider ved språksystemet i tysk. Undervisninga gis primært i form av øvelser. *Skriftlig språkferdighet*: Undervisninga vil i stor grad gis i form av øvelser og forutsetter at studentene bidrar aktivt. De forskjellige språklige emnene vil framfor alt bli presentert ved at en kontrasterer norsk og tysk på et praktisk plan. Det legges mest vekt på å innøve grunnleggende grammatikk, f. eks. morfologi og praktisk syntaks, og å oppnå en sikker og funksjonell språkbruk. *Fonetikk og regional variasjon*: Hoveddelen omfatter en artikulatorisk beskrivelse av de enkelte tyske standardlydene og en del fenomen innafor fonetikk som volder norsktalende problem når de skal snakke tysk. Eksempler på regional variasjon vil gis ut fra språkprøver. *Muntlig språkferdighet*: Vi konsentrerer oss om ordforråd, morfologi, syntaks og uttale. I språk-/datalaboratoriet arbeides

det dels med uttaleøvelser, dels med tekster med aktuelt eller generelt innhold. Det legges vekt på interkulturell kommunikasjon, og en tar utgangspunkt i norske tekster som skal sammenfattes og tilrettelegges for tysktalende. I gruppeøvelsene arbeider vi interaktivt. Delvis beskjeftiger vi oss med å utvide det dagligdagse ordforrådet, delvis konsentrerer vi oss om oppfølging av arbeidet i språklaboratoriet.
Den enkelte student må delta på minst 80% av øvelsene i muntlig språkferdighet. Kandidater som har vært til stede på mindre undervisning enn dette eller som ikke har møtt til undervisning i det hele tatt, må levere begrunna søknad om adgang til eksamen.

Undervisnings og læringsformer

Fire delemner: *Morfologi*, *Skriftlig språkferdighet*, *Fonetikk og regional variasjon*, *Muntlig språkferdighet*

Arbeidskrav

Det forventes at studentene gjør de oppgaver som gis.

Vurdering

Skriftlig eksamen (5 timer) og mappevurdering (3 oppgaver) i muntlig**.** *Skriftlig eksamen (5 timer)*: På denne eksamen prøves morfologi, skriftlig språkferdighet og fonetikk. Kandidatene prøves i pensum fra morfologi og i grunnleggende ferdigheter oppøvd i språkferdighet. Det gis flere oppgaver der kandidatene skal vise at de behersker og kan redegjøre for det sentrale i morfologien. I fonetikk gis 6-8 spørsmål fra det teoretiske pensum.

Mappevurdering i muntlig: Her prøves fonetikk (uttale) og muntlig språkferdighet. Den enkelte student går ut fra en norsk tekst, får beskrevet en samtalepartner og i hvilken tenkt situasjon en befinner seg. Ut fra disse forutsetningene sammenfattes og tilrettelegges denne teksten på tysk (ca. 4 minutter). Det blir gitt 2-3 oppgaver som leveres til avtalte tidspunkt i løpet av semesteret. Det vil bli lagt vekt på språk, interkulturell kompetanse og presentasjon. I fonetikk prøves ferdigheter i uttale med utgangspunkt i enkeltord og kortere setninger som leses inn på et lydbærende medium.

Både den skriftlige og den muntlige delen må være bestått for at eksamen som helhet skal være bestått.

Litteratur

Morfologi, Skriftlig språkferdighet: REITEN, Håvard: *Tysk grammatikk*. Oslo: Aschehoug 1995, s. 25-143.

Fonetikk: LUNDEMO, Frode: *Deutsche Fonetik*. Halden, siste utgave.

Muntlig språkferdighet: NYBØLE, R. Steinar/SOLFJELD, Kåre: *Wenn jemand eine Reise tut, so kann er/sie was erzählen. CD und Begleitheft.* Halden 2003. I tillegg et uttalekurs i fonetikk.

Emneansvarlig

Morfologi: Kåre Solfjeld (kaare.solfjeld@hiof.no)

Skriftlig språkferdighet, fonetikk: Frode Lundemo (frode.lundemo@hiof.no)

Muntlig språkferdighet: Steinar Nybøle (steinar.nybole@hiof.no)